

Mikä ihmehen älylaite?

**Aloittelijan
digitaito-opas**

Helsinki

Sisältö: Helsingin kaupunginkanslian digituki

Suunnittelu ja taitto: Innocorp Oy

Paino: Kaupungintalon digipaino

Kuvat: Helsingin kaupungin aineistopankki

ISBN 978-952-386-277-7 (PAINETTU JULKAISU)

ISBN 978-952-386-278-4 (PDF)

Helsingin kaupunginkanslia, 2023

Sisällys

Esipuhe	5
---------------	---

Älylaite 8

Kustannukset	8
Yhdistäminen internetiin	8
Älylaitteen peruskäyttö	10
Sormilla navigointi	12
Sovellukset	14

Internetin mahdollisuudet 15

Hyvinvointi ja terveys.....	17
Kulttuuri ja vapaa-aika	18
Karttapalvelut.....	19
Sanoma- ja aikakauslehdet	20
Videot ja tallenteet.....	21
Sosiaalisen elämän internet	22
Digitreenit	23

Stadin digituki 24

Stadin digituki – omat lähimmät digitukipaikat.....	27
Oman osaamisen arviointi ja oppimispäiväkirjat.....	29
Digisanasto	39

Esipuhe

Lämpimästi tervetuloa mukaan opiskelemaan digitaalisen maailman ihmeellisyyksiä, mahdollisuuksia ja älylaitteen käytön saloja.

Tässä oppaassa kerrotaan älylaitteen toiminnasta, internetin mahdollisuuksista ja siitä, miten saat tukea älylaitteesi kanssa.

Jokaisella meillä on oma tapamme oppia, toinen oppii nopeammin ja toinen hieman hitaammin, mutta älä huoli vaikka joskus turhauttaisi. Laita laite hetkeksi sivuun ja tee vähän aikaa jotain muuta.

Halutessasi voit kirjata nuo tunte-mukset ylös tämän oppaan lopusta löytyvään oppimispäiväkirjaan. Myöhemmin niihin voi palata ja

käydä läpi ja samalla seurata omaa oppimistaan.

Älä pelkää turhaan laitteen rikkou-tumista, vaan kokeile rohkeasti laitteella uusia asioita päivittäin ja muistuttele mieliin vanhoja. Jos älylaite menisikin sekaisin, niin siihen saat helposti kyllä apua, älä huoli.

Ole rohkea, utelias ja kiinnostunut. Näin opit uusia mukavia asioita ja saat paljon uusia mahdollisuuksia toimia digitaalisessa maailmassa.

Helsingin kaupunginkanslian digituki

Älylaite

Älylaitteesta käytetään usein myös nimeä tabletti. Tämä opas auttaa Android-tabletin käytössä. Aloitamme tutustumalla älylaitteeseen ja mitä sillä oikein voi tehdä?

Esimerkiksi seuraavaa:

- Hakea tietoa netistä
- Lukea ja kirjoittaa sähköposteja
- Käyttää kalenteria
- Maksaa laskuja ja katsella tilitietoja verkkopankissa
- Tehdä ostoksia kaupoissa ym.
- Ottaa valokuvia ja tarkastella niitä
- Lukea lehtiä
- Katsoa sähköiset reseptit ja terveystiedot helposti kanta.fi - palvelussa
- Katsoa sarjoja, elokuvia ja televisiota
- Kuunnella musiikkia
- Pelata pelejä
- Pitää yhteyttä perheenjäseniin ja tuttaviin
- Osallistua etäryhmiin, kuten jumppiin, joogaan ja luennoille

Kustannukset

Uusien peruslaitteiden hinnat vaihtelevat 100–700 euron välillä. Kun laitteen on hankkinut, niin kustannuksia syntyy käytännössä ainoastaan internetin käytöstä. Kaikissa äylaitteissa on mahdollisuus yhdistyä langattomaan lähiverkkoon, joita löytyy ilmaisena julkisista paikoista, kuten kirjas-

toista, yhteisötiloissa ja monesti myös kotona sellainen on osana kiinteää laajakaistaa. Jos laitteelta haluaa enemmän vapautta liikkumisen suhteen, niin on suositeltavaa ostaa SIM-kortti ja siihen kuukausimaksullinen rajaton datapaketti/puhepaketti, joiden hinnat vaihtelevat 5–30 euron välillä.

Yhdistäminen internetiin

Jotta laitteen käytöstä saa kaiken irti, niin se täytyy yhdistää internetiin, joko WLAN:in tai 4G/5G-puhelinverkon kautta. Jos haluat käyttää tablettia kodin ulkopuolella, niin paras tapa on hankkia kuukausimaksullinen rajaton datapaketti, eli kuukausihinnalla saa käyttää nettiä niin paljon kuin haluaa.

**“Oppimiseen ei ole muuta
alkua kuin ihmettely.”
– Platon**

Muistiinpanot:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

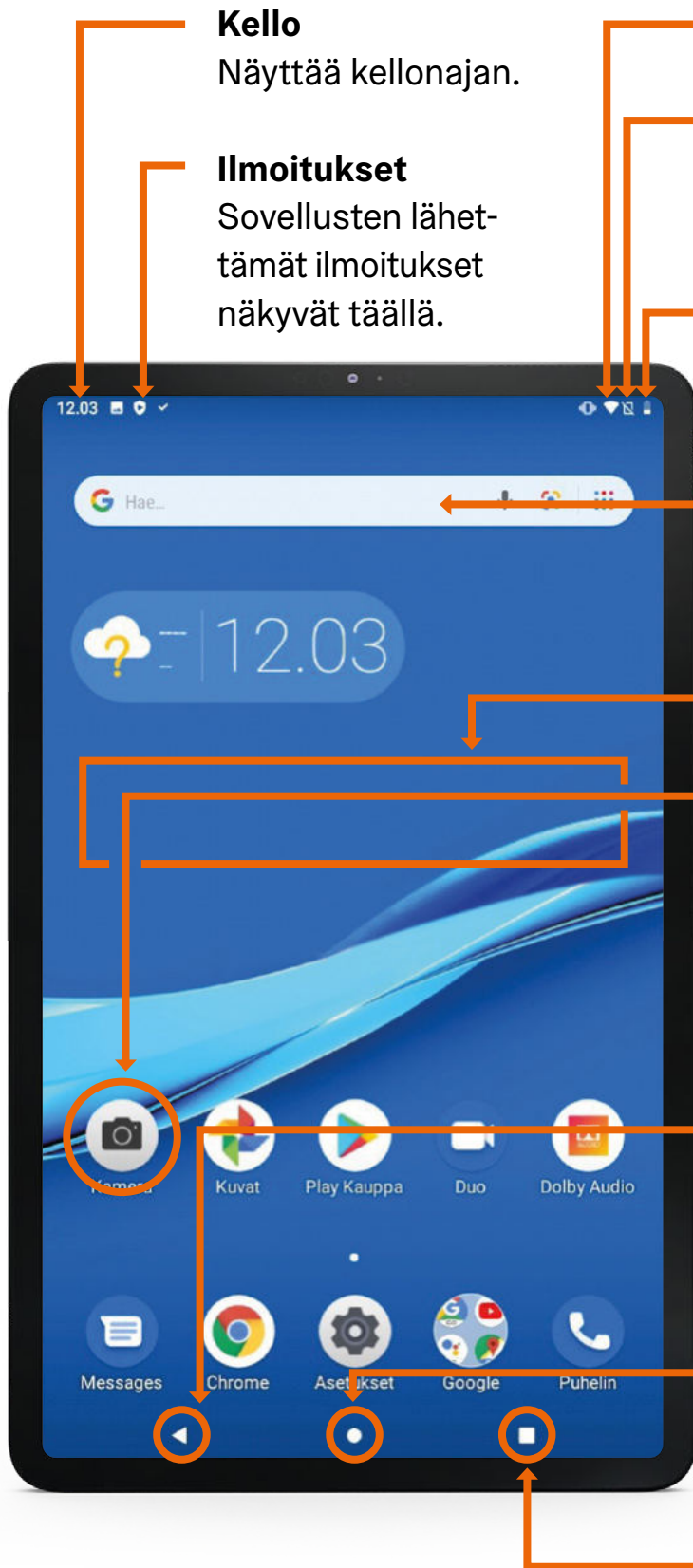
.....

.....

.....

.....

Älylaitteen peruskäyttö

Äänenvoimakkuus

- Äänenvoimakkuutta lisätään painamalla painiketta ylöspäin
- Äänenvoimakkuutta pienennetään painamalla painiketta alaspäin

Virtapainike

- 1 painallus, näyttö auki/kiinni
- 2 painallusta avaa kameran
- pidä pohjassa, jolloin voi valita seuraavista vaihtoehdoista:
 - > Katkaise virta
 - > Käynnistä uudelleen
 - > Lentokonetila

Vahvista toiminto painamalla haluttua painiketta

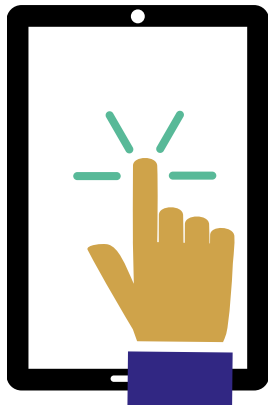
Kuulokeliitäntä

Akun latausportti

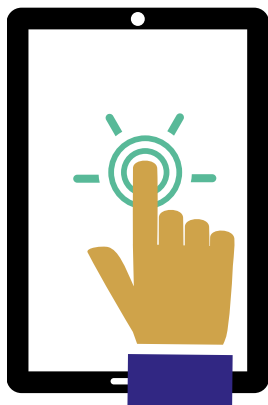
Sormilla navigointi

Napautus

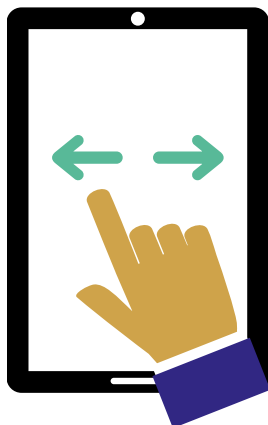
Valinta esim. kirjoituskentän aktivointi, valikon tai kohteen avaaminen.

Painallus (pitkä-napautus)

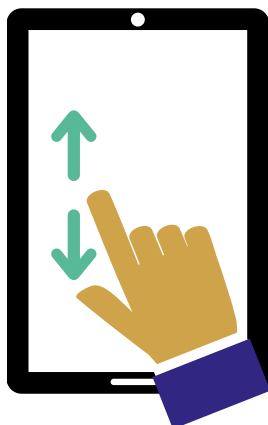
Pitkä painallus tuo esiin kopioi-toiminnon, saa näkyviin asetuksia/valikon. Kevyt painallus muualle poistaa näkyvistä valikon.

Pyyhkäisy vaaka-suunnassa

Siirry tabletin aloitusnäytöltä muille välilehdille, sivujen vieritys

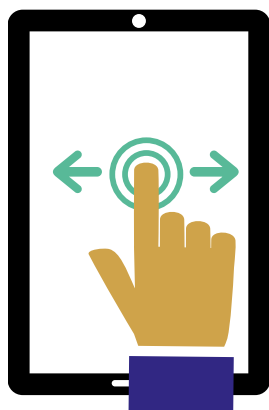
Pyyhkäisy pysty-suunnassa

Pyyhkäisemällä pystysuunnassa voit tuoda ilmoitukset ja asetukset-valikon näkyviin sekä selata nettisivujen sisältöä.

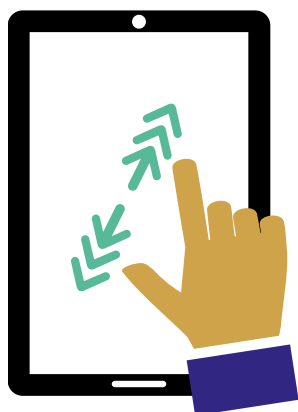

Paina pohjassa ja siirrä

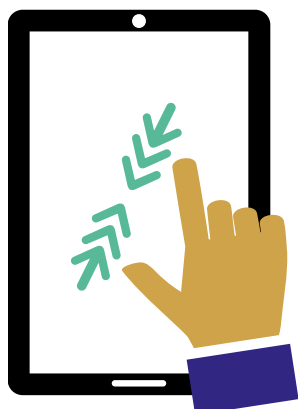
Paina pitkään jotakin aloitusnäytön kuvakkeista ja ala sitten liikuttaa sormea. Valitsemasi kuvake siirtyy liikkeen mukana.

Levitys

Näkymän suurentaminen, zoomaus lähemmäksi.

Nipistys

Näkymän pienentäminen, zoomaus kauemmaksi.

Sovellukset

Android-tabletille on mahdollista ladata ilmaisia sekä maksullisia sovelluksia Play Kaupasta.

Tabletilta löytyy valmiiksi asennettuna jo useampi sovellus, joista tutustutaan seuraavaksi muutamaaan yleisimpään

Kamera

Ota kuvia ja videoita

Chrome internetselain

Selaa internetiä, etsi tietoa, vieraile sivustoilla

Google Play Kauppa

Lataa sovelluksia, pelejä ja äänikirjoja

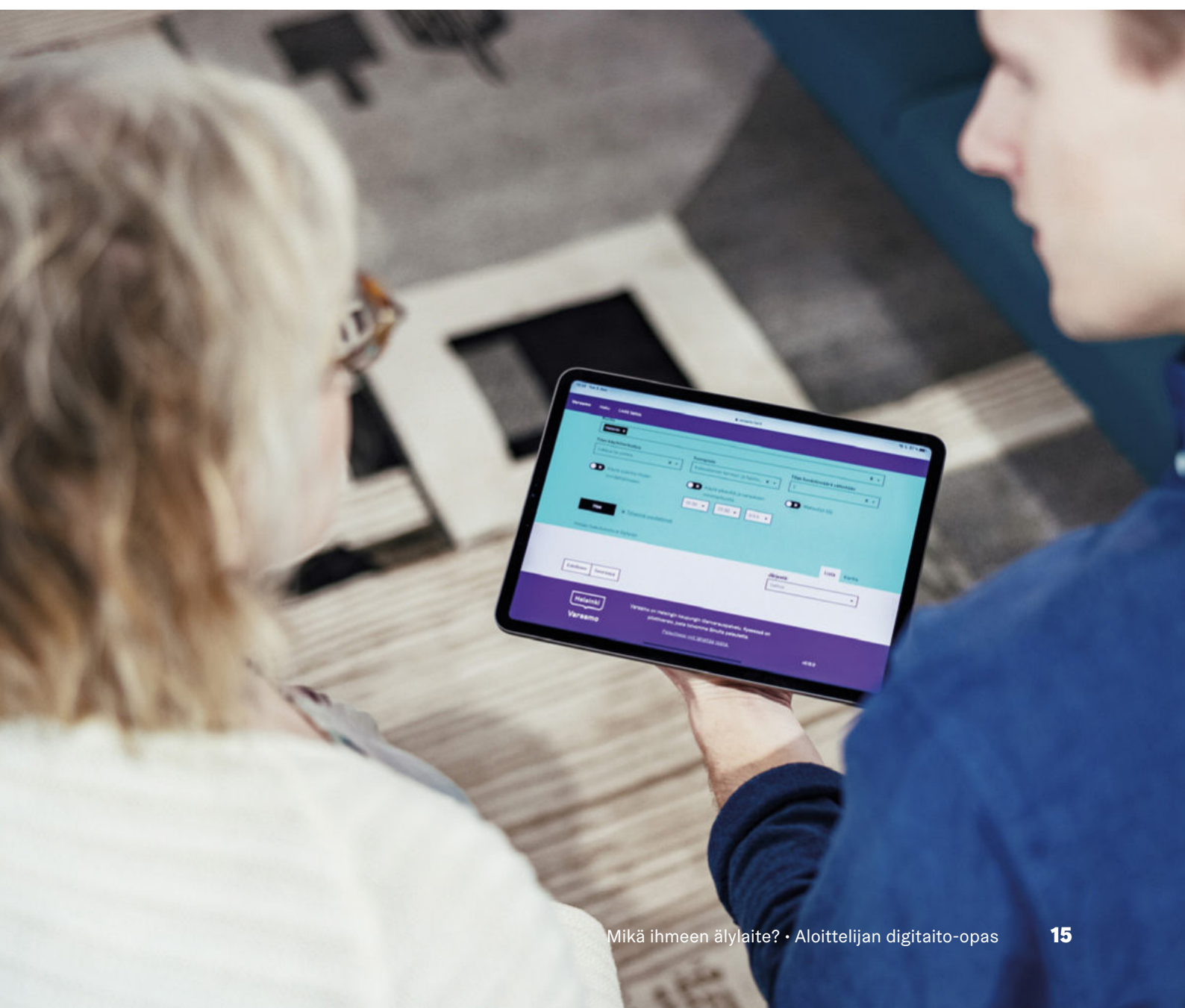
Gmail-sähköposti

Lähetä ja lue sähköposteja

Internetin mahdollisuudet

Internet on osa jokapäiväistä elämäämme. Siellä on ja siirtyy jatkuvasti lisää tärkeitä palveluita, kuten pankkiasiointi ja terveyspalvelut. Se avaa myös paljon mahdollisuuksia vaikkapa yhteydenpitoon omien läheisten kanssa

tai ihan vaan viihtymiseen sarjojen, elokuvien ja pelien maailmassa. Seuraavassa osiossa on listattu erilaisia vinkkejä internetissä surfailuun, koulutusmahdollisuuksia ja yhteystietoja ongelmatilanteisiin tai älylaitteen käytön tukeen.

Hyvinvointi ja terveys

www.kanta.fi

Omakannasta näet omat terveystietosi ja reseptisi. Voit myös katsella laboratoriotuloksia, uusia reseptin ja tehdä hoitotahdon. Kantaan tallentuvat tiedot, jotka sinusta on kirjattu terveydenhuollossa. Hoitosi on sujuvaa, kun tiedot kulkevat terveydenhuollon ammattilaiselta toiselle ajantasaisesti ja turvallisesti.

www.maisa.fi

Maisa-asiakasportaali yhdistää sosiaalihuollon ja terveydenhuollon sähköisen asiointin yhteen paikkaan. Maisassa pääset hoitamaan omia sosiaali- ja terveysasioita missä ja milloin vain.

Maisassa voit:

- kysyä ammattilaisen neuvoa tai jättää yhteydenottopyynnön
- katsoa ja täydentää sosiaali- ja terveystietoja
- tarkastella tutkimustuloksia
- varata ja peruuttaa aikoja
- vastata kyselyihin ennen vastaanottoa
- tallentaa mittaustuloksia omahoidon seurantaan varten
- hyödyntää etävastaanottoa eli videokäyntiä

Joogaa ja liikuntaa Youtubesta

www.youtube.com

hakusanalla: jooga/joogaa
ihan kaikille.

[Helsinki-kanavan](#) [Seniorijumppa](#)

Kirjoita google hakuun :
helsinkikanava seniorijumppa.

Muistiinpanot:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kulttuuri ja vapaa-aika

www.muistipuisto.fi

Muistipuisto® on verkkopalvelu, jossa on aivoterveyttä ja toimintakykyä edistävää tietoa. Sivuston vinkit ja harjoitukset yhdistyvät ainutkertaisella tavalla. Sivuilla on mm. treenejä aivoille, liikettä niveliin, mielentasapainoa, muistelua ja visailua, aivoterveellistä ruokaa.

Muistiinpanot:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

www.luontosivusto.fi

Luontosivusto tarjoaa sinulle elämyksiä, tietoa ja tekemistä luonnon parissa. Valitse sinua kiinnostava vuodenaika ja tutustu suomalaiseen luontoon. Virkisty palvelussa yksin, yhdessä läheisesi tai ryhmän kanssa. Sivustoa suositellaan käytettäväksi tietokoneella tai tabletilla Google Chrome -selaimella.

www.korkeasaari.fi

Katsele livekameroita ja paljon muuta. Google haku: korkeasaari livekamera

www.onnitv.fi

OnniTV tarjoaa ikäihmisille liikunnallista etäkuntoutusta, virikkeellistä muistikuntoutusta sekä kulttuuria ja opetuksellista sisältöä joka arkipäivä klo 11–13. Ohjelmat sisältävät eri toimintakyvyn tasoille sopivia harjoitteita. Kunto-ohjeita toistetaan viikoittain, jolloin liikesarjat tulevat tutuiksi, muisti vetreytyy ja saadaan paras mahdollinen vaikuttavuus ikäihmisen toimintakykyyn.

Kulttuuri ja oppiminen -osiossa teemat vaihtelevat kuukausittain. Ohjelmassa on mm. etäohjattuja museokierroksia, yhteislaulua, voimistelua, tanssia ja digiopetusta.

Karttapalvelut

Kartta.hel.fi

<https://kartta.hel.fi/>

Helsingin kaupungin karttapalvelu on internet-paikkatietopalvelu, jonka kautta pääsee selaamaan useiden hallintokuntien kartta- ja paikkatietoaineistoja. Palvelun kautta voi etsiä tietoja mm. kiinteistöistä, rakennuksista, kaavoituksesta sekä esimerkiksi ympäristöä koskevia tietoja. Palvelusta löytyy useita eri pohjakarttoja; opaskartta, kanta-kartta, kiinteistökartta, ortoilmakuvat sekä myös laaja kokoelma historiallisia karttoja ja ilmakuvia.

GoogleMaps

www.google.com/maps

Matkustat sitten kävellen, pyöräillen, autolla tai julkisilla ja haluat löytää reitin perille, niin täällä se onnistuu. Suunnittele matkoja, etsi nähtävyyksiä tai vaikka lähintä huoltoasemaa. Google Mapsista saat tietoa paikoista, joista olet kiinnostunut.

Reittiopas

www.hsl.fi

Löydä matkan suunnittelua ja toteutusta helpottavat tiedot kuten reitit, pysäkit, hinnat, uutiset ja vinkkejä matkustamiseen. Tutustu!

Google Earth

<https://earth.google.com>

Matkusta ympäri maailmaa! Google Earth on karttapalvelu, joka yhdistää satelliitti- ja ilmakuvia sekä paikkatietoja muodostaen maapallon kolmiulotteisen kuvan. Ohjelman kuva-aineisto on heijastettu pallopinnalle, josta syntyy lumemaapallo. Tämän pinnalla on korkeusmalli, jonka avulla tarkastelukorkeutta voi säätää.

Muistiinpanot:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sanoma- ja aikakauslehdet

Kansalliskirjaston digitoidut aineistot

digi.kansalliskirjasto.fi

Palvelu sisältää Suomessa julkaistut historialliset sanoma- ja aikakauslehdet sekä pienpainatteita ja muita Kansalliskirjaston aineistoja digitaalisina. Palvelussa on yli viisitoista miljoonaa sanomalehtisivua. Vanhin sanomalehti on vuodelta 1771 ja uusimmat lehdet ovat tältä vuodelta.

Helmet-kirjasto

www.helmet.fi/fi-FI/Ekirjasto

Lue e-lehtiä missä vain.

Kirjaston asiakkaana voit lukea maksutta digitaalisia sanoma- ja aikakauslehtiä useassa eri palvelussa. Kirjautumiseen tarvitset kirjastokortin numeron ja PIN-koodin.

Ekirjastossa voit lukea myös koti- ja ulkomaisia kirjoja, kuunnella äänikirjoja ja musiikkia sekä katsella videoita.

Muistiinpanot:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Videot ja tallenteet

Helsinki-kanava

www.helsinkikanava.fi

Helsinki-kanava on Helsingin kaupungin oma verkkotelevisio. Helsinki-kanava tarjoaa verkkolähetyksiä ja julkaisee tallenteita muun muassa Helsingin kaupunginvaltuuston kokouksista, Helsingin kaupunginorkesterin konserteista ja Pormestarin asukasilloista. Kanavalla julkaistaan myös kaupunkilaisten omia videoita.

Youtube

www.youtube.com

Youtube on Googlen omistama internetissä toimiva videopalvelu. Käyttäjät voivat lisätä sivustolle omia videoita, sekä katsoa ja kommentoida muiden käyttäjien videoita. Youtubesta löytyy niin musiikkia, käsityöohjeita kuin vanhempia mainosvideoita.

Elonet

www.elonet.fi

Kotimaisia elokuvia katseltavana ilmaiseksi verkossa.

Yle Areena

<https://areena.yle.fi/tv>

Yle Areena on Suomen monipuolisin suoratoistopalvelu. Katso ja kuuntele sarjoja, elokuvia, podcasteja, dokumentteja, uutisia, urheilua, suorilähetyksiä ja kuuntele radio-ohjelmia.

Muistiinpanot:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sosiaalisen elämän internet

www.twitter.com

Twitter on yhteisö- ja mikroblogi-palvelu, jonka käyttäjät pystyvät lähettämään ja lukemaan toistensa päivityksiä internetissä. Käyttäjä voi seurata Twitterissä jotain tiettyä aihetta, lukea uutisia tai seurata yhteiskunnallista keskustelua. Twitter nousee usein esille erilaisten katastrofien, terrori-iskujen tai suurten uutistapahtumien yhteydessä.

Muistiinpanot:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

www.instagram.com

Yksinkertainen, hauska ja luova tapa ottaa, muokata ja jakaa valokuvia, videoita ja viestejä ystävien ja perheen kanssa.

www.facebook.com

Ole yhteydessä kavereihisi, perheenjäseniisi ja muihin tuntemiisi henkilöihin. Jaa kuvia ja videoita.

Helsingin kaupunki sosiaalisessa mediassa

<https://www.hel.fi/fi/uutiset/helsingin-kaupunki-sosiaalisessa-mediassa/>

Tällä sivustolla on linkkejä Helsingin kaupungin moniin sosiaalisen median kanaviin.

Digitreenit

Ylen digitreenit

www.yle.fi/aihe/digitreenit

Digitreeneistä löydät apua ja niksejä puhelimen, tietokoneen ja digipalvelujen käyttöön.

SeniorSurf- materiaalipankki

www.seniorsurf.fi/digiopastajat/materiaalipankki/

Vanhustyön keskusliiton SenioriSurfin materiaalipankista löydät selkeitä ohjeistuksia ja neuvoja digitaitojen kartuttamiseen. SeniorSurf on koonnut eri tahojen tuottamia materiaaleja tähän aineistopankkiin niin senioreiden itseopiskelun kuin digiopastajien opastustyön tueksi. Materiaalit on järjestetty aiheittain, aakkosjärjestyksessä. Sulkeissa on ilmoitettu, minkä tahon materiaalista on kyse.

Muistiinpanot:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Stadin digituki

Digituki on kaikille suunnattua maksutonta verkkoasioinnin ja älylaitteiden käytön opastusta. Tukea ja neuvoja voit saada esimerkiksi etänä puhelimesta, käymällä kirjastoissa, yhteisötiloilla, palvelukeskuksissa tai pyytämällä apua kotiin HelsinkiMissiolta.

Helsingin etädigituki

Etätukea saa tietokoneen, tabletin ja älypuhelimien käytössä. Tukea saa myös sähköisen asioinnin, verkkopalveluiden ja yleisimpien sovellusten käyttöön liittyvissä ongelmissa.

Etädigitukea voi pyytää täyttämällä lomakkeen verkkosivuilla

digituki.hel.fi tai soittamalla

Helsinki-infoon:

Puh. (09) 310 111 11

ma-to 9–16, pe 9–15.

HelsinkiMission kotidigituki

Tarvitsetko opastusta esimerkiksi puhelimen, tabletin tai tietokoneen käytössä? Pyydä digivapaaehtoisemme avuksesi! Digiopastajamme auttavat senioreita ja heitä, joiden on haastavaa poistua kotoaan lähiopastuspisteille. Koulutetut ja luotettavat vapaaehtoisemme auttavat sinua digipulmissa joko kotonasi tai etänä.

Varaa kotidigituki osoitteesta

digituki.hel.fi tai soittamalla

Helsinki-infoon:

Puh. (09) 310 111 11

ma-to 9–16, pe 9–15.

Pitääkö digituesta maksaa?

– Ei tarvitse. Kunnan, kirjastojen ja kaikkien viranomaisten digineuvonta on aina maksutonta. Järjestöt tarjoavat yleensä myös maksutonta opastusta.

Yhteisötalot

Yhteisötaloilla työskentelevät digitukijat auttavat sinua ajanvarauksella tai ilman. Kymmenessä kaupungin ylläpitämässä yhteisötalossa yksi tai useampi digitukija auttaa sinua ajanvarauksella ja ilman. Saat tukea ja neuvoja oman laitteen käyttöön ja voit käyttää tiloissa olevia asiointilaitteita.

Palvelukeskukset

Helsingin palvelukeskusten palvelut ja toiminta on tarkoitettu helsinkiläisille eläkeläisille ja työttömille. Useimmista palvelukeskuksista voi varata ajan digitukeen joko puhelimitse tai paikanpäältä. Tulostamisesta maksat vain omakustannehinnan.

Enterin vertaisopastus

ENTER ry on ikäihmisten tietotekniikkakayhdistys. Enterin vertaisopastajat opastavat senioreita kirjastoissa, palvelukeskuksissa tai muissa julkisissa tiloissa. Enteristä seniorit voivat tilata tietotekniikkaopastusta myös etäopastuksena. Yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa järjestettävien opastusten tiedot löydät ENTER ry:n verkkosivulta.

Kirjastot

Helsingin kaupunginkirjasto tarjoaa digitukea kaikissa 37 toimipisteissään. Digitukea toteuttavat kirjaston henkilökunnan ohella yhteistyökumppanit kuten ENTER ry. Digituen lisäksi opastusta annetaan kirjaston sähköisistä aineistoista sekä kirjallisuuden ja musiikin sisällöistä. Käytössäsi on myös asiakastietokoneita.

Lisäksi kirjastoissa järjestetään erilaisia digitukeen liittyviä tapahtumia, luentoja ja ryhmäopastuksia.

Työväenopistot

Työväenopistolla on mahdollista saada digitukea suomen lisäksi englanniksi, arabiaksi ja venäjäksi. Voit hakea apua tietokoneen, tabletin ja älypuhelimien, internetin ja sähköpostin käyttöön.

Tuemme myös sähköisessä viranomaisasiointinnissa, esim. sähköisten lomakkeiden täyttämisen ja niihin liittyvissä teknisissä kysymyksissä. Palvelu on tarkoitettu kaikille digitaalista tukea tarvitseville.

Helsingin kaupungin yhteisötalojen, palvelukeskusten, kirjastojen ja työväenopistojen digituen palvelut löydät parhaiten osoitteesta digituki.hel.fi.

Stadin digituki

– omat lähimmät digitukipaikat

Merkkaa tähän omat lähimmät digitukipaikat
sekä niiden yhteystiedot:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

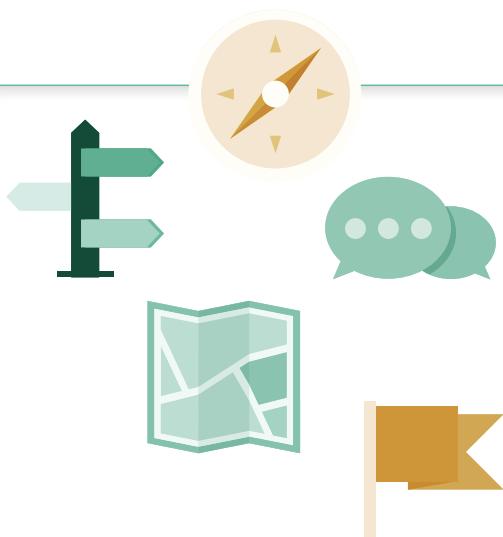
.....

.....

.....

.....

.....

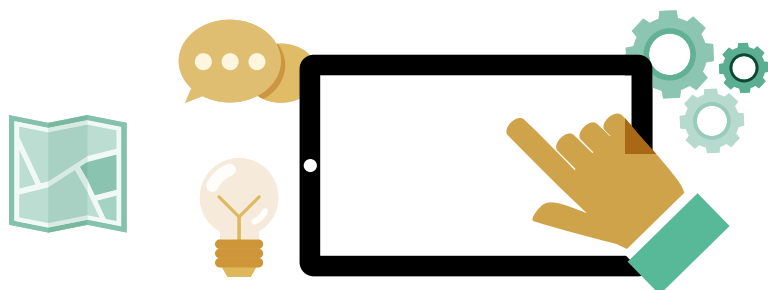
**Helsingissä maksutonta
digitukea antavien tahojen
tarkemmat yhteystiedot
löydät löydät osoitteesta
www.digituki.hel.fi**

Oman osaamisen arviointi – harjoittelun alkaessa

Oman osaamisen arviointi

					
	1	2	3	4	5
Laitteen käyttö					
Sähköposti					
Tiedonhallinta					
Internetin käyttö					
Tekstinkäsittelyn perusteet					
Tietoturvan perusteet					
Sähköinen asiointi					
Sosiaalinen media					
Tiedonhaku					
Sisällön jakaminen					

Viikko 1

Viikon alussa

Millaisella fiiliksellä lähdet
opiskelemaan **tällä viikolla?**

Motivaationi **uuden oppimiseen**

					
	1	2	3	4	5

Viikon lopulla

Tämän viikon opiskelun
jälkeinen fiilis

Olen oppinut tällä viikolla
jotain uutta

					
	1	2	3	4	5

Missä onnistuin?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mihin minun pitää
vielä palata uudelleen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tällä viikolla harjoittelin tabletilla:

	MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU
Navigoimista							
Internetin käyttöä							
Kameran käyttöä							
Pelien pelaamista							
Sähköpostin käyttöä							
Muuta? Mitä?							

Jos jokin asia ei tunnu sujuvan tai tarvitset siinä lisää opastusta, niin kirjaa se tähän muistiin ja kysy siitä myöhemmin.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Viikko 2

Viikon alussa

Millaisella fiiliksellä lähdet
opiskelemaan **tällä viikolla?**

Motivaationi **uuden oppimiseen**

					
	1	2	3	4	5

Viikon lopulla

Tämän viikon opiskelun
jälkeinen fiilis

Olen oppinut tällä viikolla
jotain uutta

					
	1	2	3	4	5

Missä onnistuin?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mihin minun pitää
vielä palata uudelleen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tällä viikolla harjoittelin tabletilla:

	MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU
Navigoimista							
Internetin käyttöä							
Kameran käyttöä							
Pelien pelaamista							
Sähköpostin käyttöä							
Muuta? Mitä?							

Jos jokin asia ei tunnu sujuvan tai tarvitset siinä lisää opastusta, niin kirjaa se tähän muistiin ja kysy siitä myöhemmin.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Viikko 3

Viikon alussa

Millaisella fiiliksellä lähdet
opiskelemaan **tällä viikolla?**

Motivaationi **uuden oppimiseen**

					
	1	2	3	4	5

Viikon lopulla

Tämän viikon opiskelun
jälkeinen fiilis

Olen oppinut tällä viikolla
jotain uutta

					
	1	2	3	4	5

Missä onnistuin?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mihin minun pitää
vielä palata uudelleen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Oppimispäiväkirja

Tällä viikolla harjoittelin tabletilla:

	MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU
Navigoimista							
Internetin käyttöä							
Kameran käyttöä							
Pelien pelaamista							
Sähköpostin käyttöä							
Muuta? Mitä?							

Jos jokin asia ei tunnu sujuvan tai tarvitset siinä lisää opastusta, niin kirjaa se tähän muistiin ja kysy siitä myöhemmin.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Viikko 4

Viikon alussa

Millaisella fiiliksellä lähdet
opiskelemaan **tällä viikolla?**

Motivaationi **uuden oppimiseen**

					
	1	2	3	4	5

Viikon lopulla

Tämän viikon opiskelun
jälkeinen fiilis

Olen oppinut tällä viikolla
jotain uutta

					
	1	2	3	4	5

Missä onnistuin?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mihin minun pitää
vielä palata uudelleen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tällä viikolla harjoittelin tabletilla:

	MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU
Navigoimista							
Internetin käyttöä							
Kameran käyttöä							
Pelien pelaamista							
Sähköpostin käyttöä							
Muuta? Mitä?							

Jos jokin asia ei tunnu sujuvan tai tarvitset siinä lisää opastusta, niin kirjaa se tähän muistiin ja kysy siitä myöhemmin.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Oma osaaminen 4 viikon jälkeen

Oman osaamisen arviointi

	 1	 2	 3	 4	 5	
	-					+
Laitteen käyttö						
Sähköposti						
Tiedonhallinta						
Internetin käyttö						
Tekstinkäsittelyn perusteet						
Tietoturvan perusteet						
Sähköinen asiointi						
Sosiaalinen media						
Tiedonhaku						
Sisällön jakaminen						

Digisanasto

Aloitusnäyttö

Digilaitteen näyttö, jolta näet laitteen päätoiminnot. Aloitusnäyttöä edeltää usein lukitusnäyttö. Tänne pääset aina palaamaan painamalla näytön alareunasta keskellä sijaitsevaa O -painiketta.

Bluetooth

Langaton tiedonsiirtoteknologia, joka mahdollistaa lisälaitteiden liittämisen puhelimiin ja tabletteihin, esim. näppäimistö, hiiri tai kuulokkeet.

Ilmoitus

Ilmoitus on sitä, että laite antaa sinulle tiedon ohjelman tai sovelluksen tapahtumasta. Esimerkiksi: saatuasi sähköpostiviestin sähköpostisovellus voi kertoa sen äänimerkillä tai näytölle tulevalla tekstillä. Ilmoitusten näkymistä ja kuulumista voi säätää asetuksista.

Eväste

Evästeiden avulla voidaan kerätä tietoja siitä, miten ja milloin palveluja käytetään: esimerkiksi miltä sivulta käyttäjä on siirtynyt palveluun, milloin ja mitä www-sivuja käyttäjä on selannut, mitä tuotenostoja käyttäjä on nähnyt ja klikannut, mitä selainta käyttäjä käyttää, mikä on käyttäjän näytön tarkkuus, laitteen käyttöjärjestelmä ja sen versio.

Datapaketti

Datapaketti on ennakoon maksettu tai kuukausimaksullinen tapa käyttää nettiä. Pakettihinnoittelun avulla voit varmistaa, että internetin käyttö ei aiheuta ylimääräisiä kustannuksia.

4G/5G

Matkapuhelinverkko, jolla voi surffata myös netissä, käyttäen mobiilidataa. Verrattuna 3G-verkkoon nämä alkavat olla jo aika nopeita ja kattavia.

WLAN / Wi-Fi

WLAN tarkoittaa langatonta lähiverkkoa eli Wireless Local Area Network. Wi-Fi tarkoittaa käytännössä samaa asiaa ja sen tekniikkaa. WLAN ja Wi-Fi ovat yksi tapa ”päästä nettiin” eli yhdistää älylaite internetiin.

Mobiililaitteilla Wi-Fi on vaihtoehto mobiilidatalle (kuten 4G tai 5G). Wi-Fi-verkko muodostetaan reitittimellä tai käyttäen puhelinta tukiasemana (hotspot). Verkon kantama on usein aika lyhyt, joitain kymmeniä metrejä. Wi-Fi on oikeastaan tavaramerkki ja oikea yleistermi olisi WLAN (wireless local area network). Wi-Fiä on kuitenkin tullut synonyymi langattomalle lähiverkolle.

**Lisää digisanastoa löydät
esim. Ylen Digitreeneistä**

Mikä ihmeen älylaite?

Aloittelijan digitaito-opas sopii kaikille, jotka haluavat päästä mukaan digitaaliseen maailmaan ja hoitaa omia asioita myös digipalveluiden avulla. Opas on kehitetty Helsingin digituessa, erityisesti Pihlajamäen asukastalolla toteutetun Digiystävä -hankkeen yhteydessä. Jokainen hankkeeseen osallistunut seniori sai oman digiystävän ja oman uuden älylaitteen eli tabletin. 10 viikon ajan opeteltiin joka toinen viikko ryhmän kanssa digitaitoja ja joka toinen viikko digiystävä auttoi senioria käyttämään älylaitteella näitä uusia digitaitoja. Kurssin aikana kaikki aloittelijat onnistuivat oppimaan digitaaliset perustaidot sekä hoitamaan omat pankkiasiansa netissä, tarkistamaan ja uusimaan lääkeresepit sähköisesti sekä ottamaan älylaitteella valokuvia ja jakamaan niitä eri someryhmissä.

Toivomme, että tästä oppaasta on iloa mahdollisimman monelle digimaailman rohkeasti hyppäävälle aloittelijalle.

Helsingin kaupunginkanslian digituki
[Digituki.hel.fi](https://digituki.hel.fi)

Helsinki